

สรุปผลการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 16 ธันวาคม 2546 เวลา 08.30 น. ที่ห้องประชุม ชั้น 2 ตึกสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีหลังใหม่ พ้นตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี

นายจักรภพ เพ็ญแข โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ นายต่อพงษ์ ไชยสาส์น รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ร่วมกันแถลงผลการประชุมคณะรัฐมนตรี ณ ศูนย์แถลงข่าวรัฐบาล ตึกนารีสโมสร ทำเนียบรัฐบาล สรุปสาระสำคัญของหัวข้อที่ 26 เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี 2547 ดังนี้

26. เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี 2547

คณะรัฐมนตรีรับทราบแผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี 2547 ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

ยุทธศาสตร์ การแก้ไขปัญหาไฟป่าปี 2547 มีดังนี้

- บริหารจัดการไฟป่าโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวทางภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เปลี่ยนความขัดแย้งในปัญหาไฟป่าให้เป็นความร่วมมือ บนพื้นฐานของความเข้าใจอันดีและการประสานผลประโยชน์ร่วมกัน
- พัฒนาเทคโนโลยีการใช้ไฟให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการรักษาสมดุลตามธรรมชาติของระบบนิเวศป่าไม้

มาตรการแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี 2547

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหน้าที่ รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาไฟป่า ได้กำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาไฟป่าในปี 2547 ด้าน

1. การป้องกันไฟป่า

ระดมสรรพกำลังบูรณาการทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน รณรงค์ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่าพร้อมกันทั่วประเทศในทุกรูปแบบ ได้แก่ จัดหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ จัดนิทรรศการ และให้การศึกษาแก่เยาวชนตามโรงเรียนต่าง ๆ โดยมีหน่วยงานหลักในการปฏิบัติ คือ ส่วนวิชาการด้านไฟฟ้า สำนักป้องกันและควบคุมไฟป่า สำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 1-21 ศูนย์ปฏิบัติการไฟป่า 15 ศูนย์ สถานีควบคุมไฟป่า 64 สถานี หน่วยควบคุมไฟป่า 37 หน่วย และโครงการควบคุมไฟป่า 19 โครงการ

นอกจากนั้นอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ยังได้จัดทำประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอความร่วมมือในการป้องกันไฟป่าในภาพรวม และประสานงานกับผู้ว่าราชการจังหวัด 64 จังหวัด ที่มีพื้นที่ป่า เพื่อจัดทำประกาศจังหวัด ขอความร่วมมือและกำหนดมาตรการในการป้องกันไฟป่า และกำหนดเขตควบคุมไฟป่าในแต่ละจังหวัดไปแล้ว

2. การจัดการเชื้อเพลิง

จัดทำแนวกันไฟ จำนวน 3,000 กิโลเมตร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยการส่งเสริมและให้ชุมชน เป็นผู้ดำเนินการ ด้านการลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดไฟป่า ด้วยการทำการเผาโดยกำหนด (Prescribed Burning) ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมไฟป่า ในช่วงต้นฤดูไฟป่า

3. การฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟฟ้าให้แก่ อบต.

จัดฝึกอบรมการควบคุมไฟฟ้าให้แก่เจ้าหน้าที่ อบต. จำนวน 2,922 อบต. เพื่อเตรียมความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้แก่ อบต. ตามนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ท้องถิ่นของรัฐบาล

4. การฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันไฟฟ้า (อส.ฟป)

จัดฝึกอบรมประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีปัญหาไฟฟ้า จำนวน 5,355 คน ให้เป็นอาสาสมัครป้องกันไฟฟ้า เพื่อเป็นกำลังสำรองในการดับไฟป่าขนาดใหญ่ที่อาจจะเกิดขึ้น

5. การเตรียมความพร้อมดับไฟฟ้า

เตรียมพนักงานดับไฟฟ้าทั่วประเทศ จำนวน 4,875 นาย สำหรับออกปฏิบัติงานดับไฟฟ้าได้ทันทีที่เกิดเหตุ โดยมีหน่วยปฏิบัติคือ สถานีควบคุมไฟฟ้า 64 สถานี หน่วยควบคุมไฟฟ้า 37 หน่วย และโครงการควบคุมไฟฟ้า 19 โครงการ

6. การเตรียมความพร้อมดับไฟฟ้าในกรณีไฟป่ามีความรุนแรงสูง

ในกรณีที่เกิดไฟป่ารุนแรง หรือเกิดไฟป่าในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล ยากลำบากต่อการเข้าถึง และมีความเสี่ยงสูงในการปฏิบัติงาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดเตรียมชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟฟ้า (หน่วยเสือไฟ) จำนวน 15 ชุด ๆ ละ 15 นาย รวม 225 นาย ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษเคลื่อนที่เร็วสมรรถนะสูง สำหรับปฏิบัติงานในพื้นที่ยากลำบากและเสี่ยงภัยสูง โดยหน่วยเสือไฟมีขีดความสามารถในการส่งกำลังทางอากาศด้วยการโรยตัวลงสู่พื้นที่ป่าจากเฮลิคอปเตอร์ และสามารถปฏิบัติงานอย่างอิสระโดยไม่ต้องส่งกำลังบำรุงในห้วงเวลา 3 วันแรกได้

7. การเตรียมความพร้อมดับไฟฟ้าในพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ

จัดตั้งกองอำนาจการควบคุมไฟฟ้าเพื่อคุ้มครองดูแลพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ ดังนี้

- กองอำนาจการควบคุมไฟฟ้าพระราชวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อถวายความจงรักภักดีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

- กองอำนาจการควบคุมไฟฟ้ารอบพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามพระราชเสาวนีย์ในการแก้ไขปัญหไฟป่าในจังหวัดแม่ฮ่องสอนของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ

8. ศูนย์ข้อมูลและรับแจ้งเหตุไฟป่า

เปิด Website ชื่อ www.dnp.go.th/forestfire/ เป็นแหล่งข้อมูลวิชาการไฟป่า กิจกรรมการควบคุมไฟป่า ช่าวไฟป่า สถิติด้านไฟป่า และการพยากรณ์การเกิดไฟป่าไว้บริการเกษตรกรและประชาชนทั่วไป โดยประชาชนสามารถแจ้งเหตุไฟป่าผ่าน Website ดังกล่าว หรือผ่านทางสายด่วน 1362 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

สำหรับมาตรการในการระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์รุนแรง และสถานการณ์วิกฤติ

1. แผนระดมพลดับไฟฟ้า

ในกรณีที่ไฟป่ามีความรุนแรงจนเกิดขีดความสามารถของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชเพียงหน่วยงานเดียวจะสามารถควบคุมได้ จำเป็นต้องระดมพลและอุปกรณ์เครื่องมือจากทุกหน่วยราชการและจากประชาชนทั่วไปมาช่วยเหลือในการดับไฟป่า โดยได้จัดทำแผนระดมพลดับไฟฟ้าตามระดับความรุนแรงของไฟ เป็น 3 ระดับ ดังนี้

- แผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์ปกติ ใช้ในสถานการณ์ที่ ไฟเพิ่งเกิดและถูกตรวจพบทันที หรือเพิ่งตรวจพบไฟป่า โดยไฟได้ลุกลามไปแล้วเป็นเนื้อที่ไม่เกิน 100 ไร่

- แผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์รุนแรง ใช้ในสถานการณ์ที่เพิ่งตรวจพบไฟฟ้า โดยไฟได้ลุกลามไปแล้วเป็นเนื้อที่มากกว่า 100 ไร่ หรือตรวจพบไฟแล้วดับไฟด้วยแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์ปกติ แต่ไม่สามารถควบคุมไฟได้ภายในเวลา 3 วัน

- แผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์วิกฤติ ใช้ในสถานการณ์ที่ตรวจพบไฟฟ้า และดับไฟด้วยแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์แต่ไม่สามารถควบคุมไฟได้ภายในเวลา 15 วัน

2. การบังคับบัญชาและสั่งการ

- ให้หัวหน้าสถานีควบคุมไฟฟ้า ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองอำนาจการดับไฟฟ้า ตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์ปกติ

- ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกิดเหตุ ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองอำนาจการดับไฟฟ้า ตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์รุนแรง

- ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองอำนาจการดับไฟฟ้า ตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์วิกฤติ

3. งบประมาณ

งบประมาณที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าทั้ง 3 ระดับ ให้ใช้จากงบประมาณปกติของแต่ละหน่วยงานที่เข้าร่วมปฏิบัติงานตามแผน และ ขออนุมัติงบกลาง

นอกจากนี้ที่ประชุมมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผนดังกล่าว ดังนี้

1. กระทรวงมหาดไทย

- มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำประกาศจังหวัดเพื่อกำหนดเขตควบคุมไฟป่ามาตรการควบคุมไฟป่า มาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เกษตรกรรม และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

- ให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นแกนนำในการรณรงค์ป้องกันไฟป่าและขอความร่วมมือในการป้องกันไฟป่าจากประชาชนในทุกพื้นที่ที่มีปัญหาไฟป่า

- กำชับให้อบต. จำนวน 2,922 แห่ง ซึ่งจะต้องรับการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ให้ปฏิบัติตามแผนการถ่ายโอนอำนาจการควบคุมไฟป่า โดยเคร่งครัด

- สนับสนุนการดับไฟป่า โดยใช้กำลังพลและสิ่งอุปกรณ์จากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และจากอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ส่งเสริมเกษตรกรให้ใช้ประโยชน์จากเศษสิ่งเหลือทางการเกษตร เช่น นำไปทำปุ๋ยหมักหรือทำการไถกลบ แทนการจุดไฟเผา ซึ่งมีโอกาสสูงที่ไฟจะลุกลามออกจากพื้นที่เกษตรกรรมและไหม้พื้นที่ป่าใกล้เคียง

3. กระทรวงกลาโหม

สนับสนุนการดับไฟป่า โดยใช้กำลังพล สิ่งอุปกรณ์ และอากาศยานของกองทัพบก ในกรณีที่ได้รับร้องขอ

4. กระทรวงคมนาคม

- กำชับหน่วยงานที่รับผิดชอบเส้นทางหลวงทุกสาย ให้กำจัดวัชพืชในเขตสองข้างทางหลวงอย่างสม่ำเสมอตลอดช่วงฤดูแล้ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดไฟไหม้วัชพืชในเขตทางหลวงแล้วลุกลามไหม้ป่าในบริเวณใกล้เคียง และห้ามมิให้กำจัดวัชพืชโดยวิธีจุดไปเผา

- ขอความร่วมมือผ่านทางประกาศพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา แจ้งเตือนให้ประชาชนระมัดระวังการใช้ไฟในช่วงฤดูแล้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่อุณหภูมิสูงความชื้นสัมพัทธ์ต่ำ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดไฟฟ้า

5. **กระทรวงศึกษาธิการ** สอดแทรกความรู้เรื่องการป้องกันไฟฟ้าในหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกระดับเพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรไฟฟ้าไม่โดยการป้องกันไฟฟ้าให้แก่เยาวชน ชนอย่างต่อเนื่อง

6. **กรมประชาสัมพันธ์** ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือให้ประชาชนงดการจุดไฟเผาป่า รมัดระวังการใช้ไฟในพื้นที่ป่า ทำแนวกันไฟและควบคุมการเผาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อป้องกันไม่ให้ไฟลุกลามเข้า ป่าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง